

«МОЗКОВИЙ ШТУРМ» ЯК МЕТОД ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Алексєенко Н.В.

Науковий керівник: викл. Науменко Н.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Alexeenko.n87@gmail.com

Вступ. Вимоги часу й сучасна система освіти в Україні орієнтують викладачів на відмову від авторитарного стилю навчання на користь гуманістичного підходу; на застосування методів, які сприяють розвитку творчих засад особистості з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу й спілкування. Професійна підготовка майбутніх фахівців спрямована на формування загальних, фахових і спеціальних компетентностей. Серед них важливу роль відіграють творчі уміння, навички колективного мислення, здатність вирішувати складні професійні завдання, вміння креативно оцінювати поставлену задачу. Одним із найефективніших методів стимулювання вищезазначених якостей є метод мозкового штурму. За допомогою методу мозкового штурму вирішуються проблемні завдання, висуваються безліч творчих ідей, що вкрай необхідно для розвитку особистості здобувача професії.

Мета дослідження є вивчення можливостей методу мозкового штурму для творчого розвитку здобувачів освіти.

Матеріали та методи. Теоретичні: аналіз наукової літератури для визначення стану розробленості досліджуваної проблеми. Практичні: опитування, тестування, спостереження для виявлення доцільності впровадження методу мозкового штурму у підготовці фахівців.

Отримані результати. Метод мозкового штурму являє собою один із методів колективно-групового навчання. Сутністю методу є висування творчих ідей в процесі розв'язування будь-якої проблемної ситуації. Метод мозковий штурм розробляється з метою отримання максимальної кількості різноманітних ідей та пропозицій. В основі даного методу закладено принцип співробітництва (співтворчості) учасників. Спираючись на демократичні закономірності спілкування, заохочуючи фантазію та несподівані асоціації, учасники стимулюють зародження оригінальних ідей один в одного й у такий спосіб виступають їх співавторами. Під час розв'язання проблеми Постійно утверджується віра у творчі сили та здібності учасників. Вони виступають як рівноправні партнери, які підтримують творчу ініціативу та креативні можливості один одного. Під час мозкового штурму відбувається оптимальне сполучення інтуїтивного й логічного. В умовах генерування ідей припустимим і бажаним є ослаблення активності логічного мислення й заохочення інтуїції. Саме з цією метою критичний аналіз висловлених ідей відстрочений у часі.

В практиці вищої освіти використовують багато різновидів зазначеного методу. Найбільш популярними видами мозкового штурму є зворотній мозковий штурм, тіньовий мозковий штурм, комбінований мозковий штурм, брейнрайтінг, мозковий штурм на дошці та у стилі «соло», візуальний мозковий штурм, мозковий штурм по-Японськи. Кожен із цих видів мозкового штурму стимулює взаємодію учасників освітнього процесу на творчі роздуми, в процесі яких утворюється нестандартне, креативне та найбільш доцільне рішення проблемної задачі. Розглядаючи кожен із різновидів мозкового штурму, можна виділити такі їх особливості: зворотній мозковий штурм переважно застосовується при розробці нової ідеї, в процесі роботи складається найбільш повний список недоліків ідеї, яка розглядається, та прогнозуються труднощі її використання. Тіньовий мозковий штурм застосовують в індивідуальній роботі. Його використовують тоді, коли конкретні учасники не можуть займатися творчим процесом при активному втручанні сторонніх осіб. Комбінований мозковий штурм являє собою поєднання зазначених вище різновидів мозкового штурму. Метод брейнрайтінгу заснований на техніці мозкової атаки, але учасники групи висловлюють свої пропозиції не вголос, а в письмовій формі. Мозковий штурм на дошці передбачає колективну роботу, під час якої ідеї вивішуються на спеціальну дошку. Під час застосування методу мозкового штурму в стилі «соло»

використовується картотека ідей, яку можна використовувати як при колективній роботі, так і при індивідуальній. Під час візуального мозкового штурму створюються замальовки ідей, а при штурмі по-Японськи створюється кільцева система прийняття рішень.

Висновки. Таким чином, метод мозкового штурму має велике значення у педагогічній діяльності, так як стимулює розвиток творчого потенціалу та емоційної компетентності учасників освітнього процесу, формує у них ефективні навички говоріння та слухання, сприяє подоланню стереотипних думок у вирішенні важких завдань.

МЕТОД ПРОЕКТІВ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ

Бондаренко Д. В.¹

Науковий керівник: викл. Науменко Н. В.²

¹Харківський автомобільно-дорожній університет, Харків, Україна

²Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

dsnoo@bk.ru

Вступ. Стратегічною метою реформування і модернізації освіти в Україні є створення ефективного інноваційного освітнього середовища у навчальних закладах через впровадження найсучасніших технологій навчання. Продуктивна освіта в умовах сучасного українського соціуму виступає потужним стимулом активізації особистої творчої енергії, мотивації до продуктивної самоосвітньої діяльності, розвитку творчих здібностей особистості шляхом засобів і форм продуктивного навчання, однією з яких є метод проектів. Пройшовши стадію еволюційних змін, метод проектів виступає прогресивним методом освітніх технологій ХХІ століття, що спрямований на духовне та професійне становлення особистості, оволодіння нею різними способами творчої, дослідницької діяльності. Як форма продуктивного навчання він забезпечує творчий характер навчальної діяльності в процесі якої студент реалізує свої можливості у спільно досягнутому продукті.

Це повною мірою стосується й інженерної освіти. Молоді фахівці, приходячи на виробництво, мають системно і творчо мислити, засвоювати великий обсяг інформації. Ми повністю погоджуємося з думкою К. В. Власенко та І. М. Реутової, які стверджують, що «ефективність інженерної праці визначається особливою підготовкою фахівця, пов'язаною з оволодінням спеціальними засобами, методами і сумою технологічних знань, з виробленням умінь і навичок інженерного пошуку».

Метою дослідження є висвітлення авторського досвіду використання методу проектів у навчанні дисципліни «Динаміка і міцність будівельних і дорожніх машин» студентів на кафедрі будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова Харківського національного автомобільно-дорожнього університета.

Матеріали та методи – теоретичні: аналіз наукової літератури для визначення стану розробленості досліджуваної проблеми; практичні: опитування, бесіди, спостереження, тестування для виявлення доцільності впровадження методу проектів у підготовці фахівців.

Отримані результати. У процесі навчання дисципліни «Динаміка і міцність будівельних і дорожніх машин» ми запропонували студентам проект «Підвищення ефективності використання робочого обладнання автогрейдера стабілізацією навантаження механізму підвіски тягової рами». Для роботи було створено ініціативну групу (5 осіб) з числа студентів, що висловили бажання працювати над даним питанням. На виконання роботи було відведено 10 діб. Кожного дня викладач проводив консультації (наради), на яких студенти звітували про хід виконання завдання, демонстрували свої розрахунки. Під час першої наради у процесі спільного обговорення було конкретизоване завдання: запропонувати практичні рекомендації щодо вибору раціонального